

SPRAWOZDANIE Z OGÓLNOPOLSKIEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ „WSPÓŁCZESNE MEDIA XII. WSPÓŁCZESNE DYSKURSY MEDIALNE”, LUBLIN, 22–23 KWIETNIA 2021

Zgodnie z tradycją, której korzenie sięgają roku 2008, Zakład Dziennikarstwa Wydziału Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie podjął się zorganizowania konferencji „Współczesne Media”. Dwunasta już edycja odbyła się 22 i 23 kwietnia 2021 roku, wyjątkowo *online*, na platformie MS Teams. Zdalna forma nie przeszkodziła zgromadzić się tłumnie zarówno prelegentom, jak i osobom zaangażowanym w przebieg konferencji oraz wolnym słuchaczom. Można było wysłuchać 80 wystąpień, których prelegenci reprezentowali 29 różnych ośrodków naukowych, a liczba jednoczesnych zalogowań wyniosła 120.

Hasłem XII edycji „Współczesnych Mediów” były „Współczesne dyskursy medialne”. Tytułowe zagadnienie omówione zostało w dwóch panelach obrad plenarnych i w 16 sekcjach poświęconych poszczególnym problemom cząstkowym. Pytano o to, czym jest dyskurs medialny i jak go badać, jakie dyskursy można wyodrębnić w jego ramach i jakie one są, w jaki sposób może on funkcjonować w roli nośnika obrazu świata, czym wyróżnia się semiotyka współczesnych dyskursów medialnych. Uczestników konferencji interesowała także dyskursywność jako kategoria opisu funkcjonowania współczesnych grup społecznych.

Pierwszy dzień WM XII rozpoczęło powitanie zgromadzonych uczestników przez przewodniczące komitetu organizacyjnego – prof. dr hab. Iwonę Hofman i prof. UMCS dr hab. Danutę Kępcę-Figurę – oraz krótkie wystąpienie honorowego patrona konferencji Jego Magnificencji Rektora UMCS Radosława Dobrowolskiego, który dokonał uroczystego otwarcia tego naukowego wydarzenia. Następnie pierwszy dzień konferencji wypełniły bogate w treść oraz wywołujące silny oddźwięk obrady plenarne pod przewodnictwem prof. dra hab. Włodzimierza Micha. Pierwsza prelekcja, wygłoszona przez prof. UR dr hab. Annę Hanus z Uniwersytetu Rzeszowskiego wraz z dr hab. Dorotą Kaczmarek z Uniwersytetu Łódzkiego, dotyczyła problematyki zagadnienia dyskursu medialnego. Wystąpienie prof. UMCS dra hab. Jana Pleszczyńskiego z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej poświęcone zostało specyfice dyskursów medialnych. Profesor UR dr hab. Wojciech Furman z Uniwersytetu Rzeszowskiego omówił typy współczesnych dyskursów dziennikarskich, a dr hab. Joanna Szyłko-Kwas z Uniwersytetu Warszawskiego zweryfikowała przydatność krytycznej analizy dyskursu w badaniach fotograficznych reportaży, relacji i innych wypowiedzi dziennikarskich.

Po obradach plenarnych uczestnicy konferencji przenieśli się do wirtualnych pokoi czterech równoległych sekcji, które odbyły się w dwóch turach – południowej i popołudniowej. Każda sekcja poruszała inny aspekt dyskursów medialnych. Ich obradom przewodniczyli pracownicy Instytutu Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediów UMCS. W czwartkowej, porannej sekcji A „Dyskursy dyskursu medialnego”, prowadzonej przez dra hab. Bogdana Borowika, wystąpili: dr Bartosz Hordecki (UAM) – „*Message, massage, mess age, mass age* – w kwestii aktualności McLuhanowskiej charakterystyki współczesnych dyskursów medialnych”; prof. UO dr hab. Marek Chyliński (UO) – „Kryteria jakości jako zmienne modelujące dyskurs dziennikarski”; prof. dr hab. Barbara Bogołębska (emerytowana profesor UŁ) – „Topos nowości i nadzwyczajności w dziennikarstwie prasowym”; dr Agata Dziekan-Łanucha (UPJPII) – „Wybrane przykłady kodeksów dobrych praktyk wobec odbiorców jako efekt dyskursu społecznej odpowiedzialności mediów”; prof. UW dr hab. Dariusz Tworzydło (UW) – „Zmiany w obszarze relacji, jakie zachodzą pomiędzy mediami a public relations z uwzględnieniem uwarunkowań pandemii COVID-19”.

W porannej sekcji B, którą poświęcono zagadnieniu dyskursów medialnych jako nośników obrazów świata i której przewodniczyła prof. UMCS dr hab. Natasza Ziółkowska-Kurczuk, swoje referaty wygłosili: dr hab. Krzysztof Kaszewski (UW) – „Punkty widzenia i gatunki w medialnym dyskursie elektronicznej rozrywki”; dr hab. Beata Żywicka (Państwowa Wyższa Szkoła Wschodnioeuropejska w Przemyślu) – „Profilowanie pojęć we współczesnym dyskursie publicznym – na przykładzie wybranych nazw wartości kolektywnych”; dr hab. Bartłomiej Maliszewski (CJKP UMCS) – „Nowe historie to znane historie, czyli o schematach narracyjnych na okładkach tygodników publicystycznych”; prof. UMCS dr hab. Marta Wójcicka (UMCS) – „Dyskurs medialny wobec pamięci zbiorowej (na przykładzie Strajku Kobiet)”; prof. UJ dr hab. Marzena Barańska (UJ) – „Fake news jako kreator rzeczywistości”.

Pierwsza sekcja C, przeznaczona na omawianie semiotyki dyskursów medialnych, została poprowadzona przez dr hab. Annę Granat. Zaprezentowali się w niej: prof. UR dr hab. Agnieszka Mac (UR) – „Dzisiaj o słońcu można było tylko pomarzyć, ale jutro... Telewizyjny dyskurs audycji informacyjnych na przykładzie prognozy pogody”; dr Olga Białek-Szwed, dr Aneta Wójciszyn-Wasil (KUL) – „Strach w medialnym dyskursie o pandemii COVID-19 w Polsce. Wymiar leksykalny i audialny”; dr Elżbieta Pawlak-Hejno (UMCS) – „Pejzaż audialny we współczesnym reportażu literackim”; mgr Mikołaj Bajew (UMCS) – „Muzyka jako forma przekazu świata w dyskursie gier komputerowych”.

Poranno-południowej sekcji D, w której porównywano ze sobą dyskursy medialne, przewodniczyła prof. UMCS dr hab. Anita Has-Tokarz. Ze swoimi referatami wystąpili w niej: prof. UŁ dr hab. Ewa Śmiechowicz (UŁ) – „«Aborcja» w dyskursie medialnym 2020/2021 roku – ujęcie porównawcze”; dr Magdalena Pataj (UMCS) – „Dyskursy medialne dotyczące szczepień poza kolejnością na przykładzie wybranych telewizyjnych serwisów informacyjnych”; mgr Michalina Pokorska (UŁ) – „Radiowe serwisy i telewizyjne programy informacyjne – mediolingwistyczna analiza porównawcza (na przykładzie audycji z 27.03.2020)”; dr Sławomir Soczyński

(UPJPII) – „Tabu w dyskursie medialnym”; mgr Jakub Waśko (UW) – „Przemiany gatunkowe polskich tabloidów”.

Równie ciekawie wyglądały obrady sekcji popołudniowych. W sekcji A kontynuowano zagadnienie „dyskursów dyskursu medialnego” pod przewodnictwem prof. UMCS dr hab. Małgorzaty Adamik-Szysiak. Wygłoszono w niej cztery referaty: dr Marta Smykała (UR) – „Dyskurs podręcznikowy jako jeden ze współczesnych dyskursów medialnych”; dr Łukasz Wojtkowski, dr Barbara Brodzińska-Mirowska, prof. UMK dr hab. Aleksandra Seklecka (UMK) – „Prywatność jako narzucona polityka. Polski dyskurs medialny o prywatności”; prof. UŁ dr hab. Edyta Pałuszynska (UŁ) – „Sfera prywatna w dyskursie publicznym (na podstawie dyskusji publicystycznych)”; dr Katarzyna Drąg (UPJPII) – „Kompetencje komunikacyjne w medialnym sprzężeniu sfery prywatnej i publicznej”.

W popołudniowej sekcji B – „Dyskursy medialne jako nośniki obrazów świata” – której przewodniczącą była prof. UMCS dr hab. Grażyna Stachyra, pojawiło się pięć wystąpień. Referaty wygłosili: dr hab. Magdalena Trysińska (UW) – „Dyskurs medialny a edukacja – prolegomena”; dr hab. Marcelina Zuber (UWr) – „Obrazy nauki we współczesnych dyskursach medialnych”; prof. UKSW dr hab. Rafał Leśniczak (UKSW) – „Wizerunek szkolnictwa wyższego w Polsce. Analiza dyskursu medialnego wybranych portali internetowych”; dr Monika Wawer (UJ) – „Dyskurs o starej i nowej telewizji – efekt Netflixa z perspektywy nadawców telewizyjnych”; dr Anna Musialik-Chmiel (Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach) – „Tożsamość regionalna we współczesnym dyskursie medialnym – «śląskość» jako szczególny przypadek kulturowy”.

Sekcji C, poświęconej wspólnotom dyskursywnym, przewodniczyła z kolei prof. UMCS dr hab. Marta Wójcicka. Pojawili się w niej następujący prelegenci: prof. USWPS dr hab. Marek Kochan (Uniwersytet SWPS) – „Dyskursywna rola elit a kultura języka”; dr Ilona Dąbrowska (UMCS) – „Dyskurs medialny w serwisach społecznościowych. Formy i cele wypowiedzi”; dr Anastasija Belovodskaja (Uniwersytet Wileński) – „Особенности речевого поведения в сетевых комьюнити закрытого и открытого типа”; prof. UMCS dr hab. Anna Dunin-Dudkowska (UMCS) – „Jak zrobić sweter? O wspólnocie dyskursywnej dziewiarzy ręcznych”; prof. UZ dr hab. Magdalena Steciąg (UZ) – „*How dare you!* Retoryka środowiskowa w dyskursie nowych mediów”.

Sekcja D – „Nowe gatunki w dyskursach medialnych” – poprowadzona została przez prof. UMCS dr hab. Magdalenę Piechotę. Wystąpili w niej: prof. UR dr hab. Maria Krauz (UR) – „Wideorecenzja jako nowa forma dyskursu krytycznego”; dr Dominika Topa-Bryniarska (UŚ) – „Tytuł recenzji filmowej jako realizacja deliberatywnego wymiaru gatunku”; mgr Sandra Camm (Uniwersytet im. Jana Długosza w Częstochowie) – „Cechy idiosynkratyczne współczesnego advertorialu”; prof. UJ dr hab. Magdalena Hodalska (UJ) – „Korona-humor i internetowe żarty z pandemii”; prof. UE dr hab. Aleksandra Pethe (Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach) – „Multimedialne formy wypowiedzi w dyskursie religijnym w dobie pandemii (*case study*)”.

Drugi dzień konferencji rozpoczęły obrady plenarne, którym przewodniczyła prof. dr hab. Ewa Maj. Wygłoszono podczas nich cztery referaty. Profesor UJ dr hab. Wojciech Kajtoch z Uniwersytetu Jagiellońskiego omówił metodologię badania

tekstowych obrazów świata, prof. dr hab. Agnieszka Ogonowska z Ośrodka Badań nad Mediami IFP Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie szczegółowo zaprezentowała możliwości edukacyjne, które skrywają w sobie współczesne dyskursy medialne, prof. dr hab. Michał Drożdż z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II zajął się problemem interpersonalności w dyskursach medialnych, rozpatrywanym w kategoriach etyczności mediów, a prof. dr hab. Jan Kreft z Politechniki Gdańskiej zastosował kategorię misjonarskiej retoryki do omówienia problemu zarządzania *big tech*.

Obrady piątkowe kontynuowano w czterech sekcjach. Poranne obrady sekcji A przebiegły pod opieką prof. UMCS dr hab. Ewy Nowak-Teter. O „dyskursach dyskursu medialnego” mówili: dr hab. Agnieszka Walecka-Rynduch (UP) – „Dyskursy polityczności w MediaPolis”; dr Dominika Popielec (UKW) – „Media wobec wybranych zachowań i decyzji polityków w czasie pandemii”; prof. UŚ dr hab. Marek Mazur (UŚ) – „Polityka jako gra strategiczna – ramowanie polskich kampanii wyborczych 2019 roku w telewizyjnych programach informacyjnych”; dr hab. Marek Palczewski (UŁ) – „Hejt i rama nienawiści w przekazach telewizyjnych na przykładzie «Wiadomości» TVP”.

Sekcję B poprowadził prof. UMCS dr hab. Jakub Nowak. Wygłoszono w jej ramach sześć referatów, poruszających temat dyskursów medialnych jako nośników obrazów świata. Zaprezentowali się tutaj następujący referenci: dr hab. Monika Grzelka, prof. UAM dr hab. Agnieszka Kula (UAM) – „Medialne dyskursy o państwie w roku pandemii”; prof. dr hab. Alina Naruszewicz-Duchlińska (UWM) – „Niepoważnie o poważnej kwestii – memy patriotyczne”; dr Iwona Sołtys (Centralny Szpital Kliniczny MSWiA w Warszawie) – „Medialne oblicza pandemii koronawirusa w Polsce”; dr Laura Polkowska (UKSW) – „Wartości w medialnych dyskursach o covidzie”; prof. UAM dr hab. Barbara Sobczak (UAM) – „«To jest wojna». Medialne narracje o protestach kobiet”; dr hab. Jacek Wasilewski i mgr Agata Kostrzewa (UW) – „Ulica jako medium. O transparentach podczas strajku kobiet”.

Sekcja C została poprowadzona przez dra hab. Waldemara Bulirę. Były to kolejne trzy ciekawe referaty, które poszerzyły zakres tematyczny konferencji o zagadnienie dyskursu internetowego: prof. UG dr hab. Anna Kalinowska-Żeleźnik, prof. UG dr hab. Anna Lusińska (UG) – „Dyskurs internetowy wokół informacyjnej kampanii społecznej Ministerstwa Sprawiedliwości pt.: «Pomagamy sprawiedliwie» realizowanej w Polsce w 2020 roku”; dr Anna Barańska-Szmitko (UŁ) – „Co i jak mówi «młodzieżowy» youtuber we współczesnym popularnonaukowym dyskursie historycznym? Przykład Wojciecha Drewniaka”; mgr Przemysław Pawelec (UPJPII) – „Dyskurs medialny a strategia STP w internetowych mediach *fighting arts*. Wstęp do analizy”.

Poranną sekcję D – „Emocje w dyskursie medialnym” – poprowadził z kolei prof. UMCS dr hab. Piotr Celiński. Wystąpiło tu pięciu prelegentów: prof. UMCS dr hab. Magdalena Piechota (UMCS) – „Przebudzenie z amerykańskiego snu. Dyskursywne konteksty «Nomadland» Jessiki Bruder”; dr hab. Agnieszka Kampka (SGGW), dr Ewa Modrzejewska (UW) – „«Ja też»: o perswazyjnej funkcji świadectw w mediach społecznościowych”; dr Katarzyna Zdanowicz-Cygiანიak (Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach) – „Dyskurs konfesyjny w mediach”; dr Katarzyna Maciejak (UW) – „«Jak się z tym czujesz?», czyli pop-psychologia w programach

rozrywkowych”; prof. KUL dr hab. Małgorzata Gruchoła (KUL) – „Zamknięcie szkół z powodu pandemii Covid-19 w dyskursach medialnych Polityki.pl”.

Po krótkiej przerwie i swobodnych dyskusjach w wirtualnych pokojach, rozpoczęły się ostatnie już, popołudniowe obrady. Sekcję A prowadziła dr hab. Katarzyna Kopecka-Piech. Kolejny raz poruszono w niej kwestię „dyskursów dyskursu medialnego”. Zaprezentowali się tu: prof. UAM dr hab. Agnieszka Stępińska (UAM) – „Populistyczny dyskurs medialny: polskie media wobec populizmu”; dr Anna Szwed-Walczak (UMCS) – „Popkulturowy wymiar dyskursu politycznego. Polscy politycy w #hot16challenge2”; prof. KA dr hab. Grażyna Piechota (Krakowska Akademia im. A. Frycza Modrzewskiego) – „Storytelling jako forma propagandy politycznej”; dr Tomasz Płonkowski (UKSW) – „Słowo «dziadersi» w dyskursie politycznym”; dr Anna Małgorzata Pycka (Warszawska Wyższa Szkoła Humanistyczna im. B. Prusa) – „Miejsce i rola *Teologii Politycznej* we współczesnym dyskursie publicznym i medialnym”.

Sekcji B przewodniczył prof. dr hab. Krzysztof Stępnik. Sekcję tematycznie zorientowaną na dyskursy medialne jako nośniki obrazów świata wypełniło pięć referatów: prof. UŁ dr hab. Beata Grochala (UŁ) – „Medialny dyskurs o sporcie czy medialne dyskursy o sporcie – o medialnej kreacji sportu”; prof. UR dr hab. Wioletta Kochmańska (UR) – „Przestrzeń słowem malowana w relacjach meczów siatkarskich”; dr Marta Jarosz (UKSW) – „Czy i gdzie istnieją granice wrażliwości na płęć w języku? Refleksje na temat zjawisk towarzyszących dyskursowi promującemu mowę inkluzywną”; dr Paweł Kuciński (UKSW) – „«Jeśli ci się nie podoba, to wyjedź z Polski». Narracje pseudoemigracyjne jako przykład potocznego użycia kategorii dyskursu”; lic. Paulina Kijewska (UMCS) – „Dyskurs o gangsterze w polskich filmach fabularnych”.

Obrady na temat wspólnot dyskursywnych w piątkowej, popołudniowej sekcji C prowadził prof. dr hab. Jan Hudzik. Zaprezentowali się tutaj: prof. UW dr hab. Magdalena Ratajczak (UWr) – Solidarność w kryzysie; dr Marcin Sanakiewicz (UMCS) – „Bandersnatch – technologia i performans, czyli dyskurs postmedialny”; dr Iwona Grodź (WSUS) – „Artysta – film – współczesny dyskurs medialny”; dr Paweł Kuca (UR) – „Malejące znaczenie prasy drukowanej jako uczestnika dyskursu publicznego na poziomie regionalnym – studium przypadku regionu podkarpackiego”; dr Rafał Jakub Pastwa (KUL) – „Język mediów o Kościele katolickim a język Kościoła katolickiego w Polsce”.

Warto zaznaczyć, że w ramach obrad wszystkich sekcji odbyły się długie i gorące dyskusje, a ponieważ niektóre z nich były dłuższe niż zaplanowano, organizatorzy o kwadrans przesunęli zakończenie konferencji *à la gloire de la science!* Wygłoszone referaty mają stać się podstawą wieloautorskiej monografii, której redakcji podejmą się organizatorki konferencji.

